2026/1194

4.6.2026

NEUVOSTON DIREKTIIVI (EU) 2026/1194,

annettu 26 päivänä toukokuuta 2026,

niiden unionin kansalaisten kunnallista äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä, jotka asuvat jäsenvaltiossa, jonka kansalaisia he eivät ole

(uudelleenlaadittu)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 22 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ([1]),

noudattaa erityistä lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvoston direktiiviin 94/80/EY on tehtävä useita muutoksia ([2]). Kyseinen direktiivi olisi selkeyden vuoksi uudelleenlaadittava.

(2) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT’, 20 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa ja 22 artiklan 1 kohdassa unionin kansalaisille, jotka asuvat jäsenvaltiossa, jonka kansalaisia he eivät ole, annetaan äänioikeus ja vaalikelpoisuus kunnallisvaaleissa asuinjäsenvaltiossaan samoin edellytyksin kuin kyseisen jäsenvaltion kansalaisille. Tämä oikeus, joka on vahvistettu myös Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä ’perusoikeuskirja’, 40 artiklassa, ilmentää perusoikeuskirjan 21 artiklassa vahvistettua yhdenvertaisuuden periaatetta ja kansalaisuuteen perustuvan syrjinnän kieltoa. Se on myös johdonmukainen seuraus SEUT 20 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa ja 21 artiklassa sekä perusoikeuskirjan 45 artiklassa vahvistetusta vapaasta liikkumis- ja oleskeluoikeudesta.

(3) Kunnallista äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevat yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan direktiivissä 94/80/EY.

(4) Komissio korosti katsauksessa Euroopan unionin kansalaisuuteen vuonna 2020, että kunnallista äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevia sääntöjä on päivitettävä, selkeytettävä ja vahvistettava sen varmistamiseksi, että ne tukevat liikkuvien unionin kansalaisten laajaa osallistumista. Tämän vuoksi ja ottaen huomioon direktiivin 94/80/EY soveltamisesta peräkkäisiin vaaleihin saadut kokemukset ja jotta voidaan ottaa huomioon perussopimuksiin tehdyt muutokset, useita kyseisen direktiivin säännöksiä olisi päivitettävä.

(5) Kunnallisvaaleihin liittyvä vaalimenettely kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan; ne järjestävät vaalit omien perinteidensä sekä kansainvälisten ja eurooppalaisten normien mukaisesti. Sen lisäksi, että jäsenvaltioiden olisi kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen sekä Euroopan ihmisoikeussopimuksen määräysten mukaisesti tunnustettava unionin kansalaisten äänioikeus ja vaalikelpoisuus ja kunnioitettava niitä, niiden olisi myös poistettava mahdollisimman monia esteitä osallistumiselta vaaleihin ja näin varmistettava, että unionin kansalaiset voivat helposti käyttää vaalioikeuksiaan.

([1]) Lausunto annettu 14. helmikuuta 2023 (EUVL C 283, 11.8.2023, s. 100).
([2]) Neuvoston direktiivi 94/80/EY, annettu 19 päivänä joulukuuta 1994, niiden unionin kansalaisten kunnallista äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä, jotka asuvat jäsenvaltioissa, jonka kansalaisia he eivät ole (EYVL L 368, 31.12.1994, s. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1994/80/oj).

(6) Sen varmistamiseksi, että unionin kansalaiset, jotka asuvat jäsenvaltiossa, jonka kansalaisia he eivät ole, jäljempänä 'muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaiset', voivat käyttää äänioikeuttaan ja oikeuttaan asettua ehdolle kunnallisvaaleissa samoin edellytyksin kuin asuinjäsenvaltion omat kansalaiset, kunnallisvaaleihin rekisteröitymistä ja niihin osallistumista koskevia edellytyksiä olisi selkeytettävä, jotta varmistetaan jäsenvaltion omien ja muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaisten yhdenvertainen kohtelu. Unionin kansalaisia, jotka haluavat äänestää ja asettua ehdolle kunnallisvaaleissa asuinjäsenvaltiossaan, olisi kohdeltava yhdenvertaisesti siltä osin kuin on kyse vaalioikeuden käyttämisen edellytyksenä olevasta asumisen kestosta sekä tällaisen edellytyksen täyttymisen osoittamiseksi vaadittavien todisteiden osalta.

(7) Muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaisten ei myöskään pitäisi edellyttää täyttävän mitään erityisedellytyksiä voidakseen käyttää äänioikeuttaan tai oikeuttaan asettua ehdolle kunnallisvaaleissa, paitsi jos jäsenvaltion omien kansalaisten ja muiden jäsenvaltioiden kansalaisten erilainen kohtelu on poikkeuksellisesti perusteltavissa viimeksi mainituille ominaisilla olosuhteilla, jotka erottavat heidät ensin mainituista.

(8) Jotta unionin kansalaiset voisivat helpommin käyttää äänioikeuttaan ja oikeuttaan asettua ehdolle asuinmaassaan, heidät olisi merkittävä vaaliluetteloon riittävän ajoissa ennen äänestyspäivää. Heidän rekisteröintiinsä olisi sovellettava mahdollisimman yksinkertaisia muodollisuuksia. Rekisteröitymistä varten olisi riitettävä, että asianomaiset unionin kansalaiset esittävät samat asiakirjat kuin ne äänioikeutetut henkilöt, joilla on kyseisen jäsenvaltion kansalaisuus. Jäsenvaltioiden olisi voitava edellyttää, että äänioikeutetut henkilöt, jotka ovat muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaisia, esittävät voimassa olevan henkilö todistuksen ja virallisen vakuutuksen, joissa olevat seikat osoittavat, että heillä on oikeus osallistua vaaleihin. Kun muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaiset on rekisteröity vaaliluetteloon, heidän olisi pysyttävä siihen merkittynä niin kauan kuin he täyttävät äänioikeuden edellytykset, samoin edellytyksin kuin niiden unionin kansalaisten, jotka ovat asianomaisen jäsenvaltion kansalaisia. Unionin kansalaisten olisi tapauksen mukaan voitava antaa toimivaltaisille viranomaisille yhteystiedot, jotta nämä voivat tiedottaa heille säännöllisesti tilanteesta.

(9) Vaikka jäsenvaltioilla on toimivalta määrittää alueensa ulkopuolella asuvien kansalaistensa äänioikeus tai vaalikelpoisuus kunnallisvaaleissa, se seikka, että muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaiset on merkitty asuinjäsenvaltionsa vaaliluetteloon, ei sinänsä saisi olla peruste heidän poistamisekseen kotijäsenvaltionsa vaaliluettelosta.

(10) Vaalikelpoisuuden menettäminen voi johtua joko asuinjäsenvaltion tai kotijäsenvaltion viranomaisten yksittäisestä päätöksestä. Vaaleilla täytettävän kunnallisen luottamustoimen poliittisen merkityksen vuoksi jäsenvaltioilla olisi oltava oikeus saada kotijäsenvaltiolta tietoja vaalikelpoisuuden menettämisestä ehdokkaan kotijäsenvaltiossa.

(11) Paikallishallinnon perusyksikköjen toimeenpanevan elimen valtuuksiin voi sisältyä osallistuminen julkisen vallan käyttöön ja yleisten etujen suojelu; tämän vuoksi jäsenvaltioiden olisi voitava varata kyseiset toimet omille kansalaisilleen noudattaen täysimääräisesti suhteellisuusperiaatetta.

(12) Vaaleilla valitun kunnallisen luottamushenkilön oikeus osallistua lakiasäätävän elimen vaaleihin olisi lisäksi voitava varata kyseisen jäsenvaltion omille kansalaisille.

(13) Jos jäsenvaltioiden lainsäädännössä säädetään vaaleilla täytettävän kunnallisen luottamustoimen ja muiden tehtävien yhteensopimattomuudesta, jäsenvaltioiden olisi voitava ulottaa tällainen lainsäädäntö koskemaan myös muissa jäsenvaltioissa harjoitettuja vastaavia tehtäviä.

(14) On tärkeää varmistaa, että unionin kansalaisten vapautta osallistua tai olla osallistumatta asuinjäsenvaltion kunnallisvaaleihin kunnioitetaan ja että he voivat ilmaista halukkuutensa käyttää äänioikeuttaan asuinjäsenvaltiossaan. Sen vuoksi olisi aiheellista sallia jäsenvaltioiden, joissa ei ole äänestysvelvollisuutta, säätää kyseisten unionin kansalaisten vaaliluetteloihin merkitsemisen tapahtuvaksi viran puolesta.

(15) Vaalioikeuksia ja -menettelyjä koskevien tietojen saatavuus on keskeinen tekijä varmistettaessa SEUT 20 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa ja 22 artiklan 1 kohdassa vahvistetun oikeuden tosiasiallinen toteutuminen.

(16) Vaalimenettelyihin liittyvä riittävien tietojen puute vaikuttaa kansalaisiin, jotka unionin kansalaisina käyttävät heille kuuluvia vaalioikeuksia. Se vaikuttaa myös toimivaltaisten viranomaisten kykyyn käyttää oikeuksiaan ja täyttää velvoitteensa. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset antavat unionin kansalaisille asianmukaista tietoa heille SEUT 20 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa ja 22 artiklan 1 kohdassa vahvistetuista oikeuksista sekä kunnallisvaaleihin osallistumista ja niiden järjestämistä koskevista asiaankuuluvista säännöistä ja menettelyistä. Valtiotasoa alemmalla tasolla nimettyjen viranomaisten olisi katsottava kuuluvan toimivaltaisiin viranomaisiin, jos vastuu kunnallisvaalien järjestämisestä kuuluu kansallisen perustuslaillisen järjestyksen mukaan tavanmukaisesti asianomaiselle tasolle. Viestinnän vaikuttavuuden varmistamiseksi tiedot olisi annettava selkeällä ja ymmärrettävällä tavalla. Tämä tarkoittaa sitä, että tiedot olisi annettava tavalla, jonka asianomaisen henkilön voidaan kohtuudella olettaa ymmärtävän. Selkeää ja yksinkertaista kieltä koskeva vaatimus on nähtävä osana jäsenvaltion hallinnollisia menettelyjä koskevia muodollisia vaatimuksia. Jäsenvaltioiden olisi voitava viitata kansallisen lain säännöksiin tiedottaessaan asianomaiselle henkilölle tässä direktiivissä tarkoitetusta ehdokkaaksi tai äänestäjäksi rekisteröntiä koskevasta hakemuksesta tehdystä päätöksestä. Toimivaltaisten viranomaisten olisi voitava ilmoittaa tällaisesta päätöksestä valtuutetulle edustajalle.

(17) Vaalitietojen saatavuuden parantamiseksi yleiset tiedot vaalien järjestämisestä, äänestäjien ja ehdokkaiden rekisteröintiä koskevista edellytyksistä, vaalien ajankohdasta sekä äänestystavasta ja -paikasta olisi asetettava saataville vähintään yhdellä muulla unionin virallisella kielellä, esimerkiksi yleisesti saatavilla olevalla verkkosivustolla, jossa on mahdollisuus tehdä automaattikäännös. Tällaisten muunkielisten käännösten olisi oltava puhtaasti tiedotusluonteisia, eikä niillä saisi olla oikeudellista vaikutusta. Jos käännösten sisältämien tietojen paikkansapitävyydestä herää kysymyksiä, ainoastaan kyseisen jäsenvaltion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä olevia versioita olisi pidettävä oikeudellisesti sitovina.

(18) Kaikki poikkeukset tässä direktiivissä annettuihin yleisiin sääntöihin SEUT 22 artiklan 1 kohdan mukaisesti on voitava perustella jonkin jäsenvaltion erityisillä ongelmilla, ja niiden on oltava perusoikeuskirjan 52 artiklassa vahvistettujen vaatimusten mukaisia, myös sen vaatimuksen, että äänioikeuden käyttämistä ja oikeutta asettua ehdolle kunnallisvaaleissa voidaan rajoittaa ainoastaan lailla ja noudattaen suhteellisuus- ja tarpeellisuusperiaatetta. Lisäksi kaikkien poikkeussäännösten on oltava perusoikeuskirjan 47 artiklan mukaisia.

(19) Erityisongelmia voisi esiintyä erityisesti jäsenvaltiossa, jossa kyseisen valtion kansalaisuutta vailla olevien maassa asuvien äänestysikäisten unionin kansalaisten osuus on keskimääräistä merkittävästi suurempi. Äänioikeutta koskevat poikkeusäännökset ovat perusteltuja, jos tällaisten kansalaisten osuus on suurempi kuin 20 prosenttia koko äänestäjäkunnasta. Tällaisten poikkeusten olisi perustuttava asumisen kestoon.

(20) Jäsenvaltioilla, joissa muiden unionin jäsenvaltioiden äänestysikäisten kansalaisten osuus on suurempi kuin 20 prosenttia kaikista maassa asuvista äänestysikäisistä unionin kansalaisista, olisi oltava mahdollisuus antaa erityisiä säännöksiä ehdokaslistojen kokoonpanosta noudattaen SEUT 22 artiklan 1 kohtaa.

(21) On otettava huomioon, että tietyissä jäsenvaltioissa on siellä asuvilla muiden jäsenvaltioiden kansalaisilla äänioikeus kansallisen kansanedustuslaitoksen vaaleissa. Tämän vuoksi tiettyjä tämän direktiivin säännöksiä ei tarvitse soveltaa kyseisissä jäsenvaltioissa.

(22) Belgian kuningaskunnalle ovat luonteenomaisia erityispiirteet ja tasapainotekijät, jotka johtuvat siitä, että sen perustuslain 1–4 artiklassa säädetään kolmesta virallisesta kielestä sekä maan jakamisesta alueisiin ja kieliyhteisöihin. Tämän vuoksi tämän direktiivin soveltamisella kokonaisuudessaan tietyissä kunnissa voisi olla vaikutuksia, joiden johdosta on tarpeen säätää mahdollisuudesta poiketa tämän direktiivin säännöksistä näiden erityispiirteiden ja tasapainotekijöiden huomioon ottamiseksi.

(23) Komission olisi arvioitava säännöllisesti tämän direktiivin soveltamista ja toimitettava siitä kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Kertomukseen olisi sisällytettävä tietoja toimenpiteistä, joita jäsenvaltiot ovat toteuttaneet muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaisten vaaleihin osallistumisen tueksi, ja jos niitä on saatavilla, tilastotietoja siitä, miten nämä ovat käyttäneet vaalioikeuksiaan. Tällaiset tilastotiedot voisivat sisältää tietoja äänestäjien ja ehdokkaiden rekisteröinnistä ja äänestysaktiivisuudesta sekä anonymisoituja yhdistettyjä tietoja kansalaisuudesta, iästä, kielestä ja sijainnista. Ottaen huomioon jäsenvaltioiden hallinnolliset valmiudet ja sen, että uusien tietojen kerääminen tai luominen ei ole pakollista, jäsenvaltioiden olisi pyrittävä parhaansa mukaan tukemaan kyseistä tiedonkeruuta toimittamalla saatavilla olevat tiedot oikea-aikaisesti komission jakaman kyselyn perusteella.

(24) Tarvittaessa henkilötietojen käsittely sitä varten, että toimitetaan komissiolle tilastotietoja muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaisten osallistumisesta vaaleihin, olisi tehtävä noudattaen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 ([3]) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725 ([4]) , muun muassa käyttötarkoitussidonnaisuuden, tietojen minimoinnin, säilytyksen rajoittamisen sekä eheyden ja luottamuksellisuuden periaatteita. Henkilötietojen käsittelyyn tilastollisia tarkoituksia varten olisi erityisesti sovellettava asianmukaisia suojatoimia asetuksen (EU) 2016/679 89 artiklan 1 kohdan ja asetuksen (EU) 2018/1725 13 artiklan mukaisesti. Näiltä osin tietoja olisi jaettava käyttäen yksityisyyden suojaa parantavia tekniikoita, jotka on suunniteltu erityisesti kyseisten periaatteiden täytäntöönpanoon. Tätä direktiiviä sovellettaessa käsitellyt tilastotiedot olisi yhdistettävä siten, ettei yksittäisiä henkilöitä voida tunnistaa.

(25) On tarpeen, että komissio suorittaa oman arviointinsa tämän direktiivin soveltamisesta kohtuullisen ajan kuluessa sen voimaantulosta ja yhteydessä siihen arviointiin, joka koskee neuvoston direktiivin (EU) 2025/1788 ([5]) soveltamista.

(26) Jotta voidaan varmistaa, että luettelo jäsenvaltioiden paikallishallinnon perusyksiköistä pysyy ajan tasalla, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä SEUT 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat paikallishallinnon perusyksiköiden luettelon muuttamista. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa ([6]) vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa , että kaikki delegoitujen säädösten valmistelua koskevat tiedot ovat oikea-aikaisesti saatavilla, neuvostolle olisi toimitettava kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja neuvoston asiantuntijoilla olisi oltava järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

(27) Jäsenvaltiot, jotka ovat ratifioineet vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen, ja unioni, joka on tehnyt kyseisen yleissopimuksen neuvoston päätöksellä 2010/48/EY ([7]), ovat sitoutuneet varmistamaan kyseisen yleissopimuksen noudattamisen, mukaan lukien sen poliittiseen elämään ja yhteiskuntaelämään osallistumista koskevan 29 artiklan. Vammaisten henkilöiden osallistavan ja yhtäläisen vaaleihin osallistumisen tukemiseksi vammaisten ja ikääntyneiden kansalaisten tarpeet olisi otettava asianmukaisesti huomioon säännöissä, joita sovelletaan muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaisiin, jotta he voivat käyttää äänioikeuttaan ja asettua ehdolle kunnallisvaaleissa.

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

([5]) Neuvoston direktiivi (EU) 2025/1788, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2025, niille unionin kansalaisille, jotka asuvat jäsenvaltiossa mutta eivät ole sen kansalaisia, Euroopan parlamentin vaaleissa kuuluvaa äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (EUVL L, 2025/1788, 8.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/1788/oj).

([6]) EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

([7]) Neuvoston päätös 2010/48/EY, tehty 26 päivänä marraskuuta 2009, vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 23, 27.1.2010, s. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/48(1)/oj).

(28) Kun tätä direktiiviä pannaan täytäntöön, henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan asetusta (EU) 2016/679 ja asetusta (EU) 2018/1725.

(29) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut viralliset huomautuksensa 17 päivänä tammikuuta 2022.

(30) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita, erityisesti sen 21 ja 40 artiklaa. Sen vuoksi tämä direktiivi on pantava täytäntöön näiden oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti varmistamalla, että muun muassa oikeutta henkilötietojen suojaan, oikeutta syrjimättömyyteen, kunnallista äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta, liikkumis- ja oleskeluvapautta sekä oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin noudatetaan täysimääräisesti.

(31) Velvollisuuden saattaa tämä direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä olisi rajoituttava säännöksiin, joilla muutetaan aiempien direktiivien säännöksiä. Velvollisuus saattaa sisällöltään muuttumattomat säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöä perustuu aiempiin direktiiveihin.

(32) Tällä direktiivillä ei ole vaikutusta jäsenvaltioiden velvollisuuteen noudattaa liitteessä II olevassa B osassa olevia määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava siinä luetellut direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

Yleistä

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tällä direktiivillä vahvistetaan yksityiskohtaiset säännöt, joiden mukaan jäsenvaltiossa asuvat unionin kansalaiset, jotka eivät ole kyseisen jäsenvaltion kansalaisia, jäljempänä 'muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaiset', voivat käyttää äänioikeuttaan ja oikeuttaan asettua ehdolle kyseisen valtion kunnallisvaaleissa.

2. Tämän direktiivin säännökset eivät vaikuta jäsenvaltioissa voimassa oleviin säännöksiin, joilla äänioikeus ja vaalikelpoisuus on myönnetty joko omille jäsenvaltion alueen ulkopuolella asuville kansalaisille tai kyseisessä jäsenvaltiossa asuville kolmansien maiden kansalaisille.

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

a) 'paikallishallinnon perusyksiköllä' liitteessä I mainittuja hallinnollisia yksiköitä, joilla asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti on yleisillä ja välittömillä vaaleilla valittavia toimielimiä ja jotka ovat toimivaltaisia hoitamaan omalla vastuullaan tiettyjä paikallisia asioita poliittisen ja hallinnollisen järjestelmän perustasolla;

b) 'kunnallisvaaleilla' yleisiä ja välittömiä vaaleja, joiden tarkoituksena on valita edustajiston jäsenet ja tarvittaessa, asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, paikallishallinnon perusyksikön toimeenpanevan elimen puheenjohtaja ja jäsenet;

c) 'asuinjäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, jossa unionin kansalainen asuu mutta jonka kansalainen hän ei ole;

d) ’kotijäsenvaltiolla’ jäsenvaltiota, jonka kansalainen unionin kansalainen on;

e) ’vaaliluettelolla’ toimivaltaisen viranomaisen asuinjäsenvaltion vaalilainsäädännön mukaisesti vahvistamaa ja ajan tasalle saattamaa kaikkien niiden äänioikeutettujen henkilöiden virallista luetteloa, joilla on äänioikeus tietyssä paikallishallinnon perusyksikössä tai jossakin sen alayksiköistä, tai väestötietojärjestelmää, jos siinä on maininta äänioikeudesta;

f) ’määräpäivällä’ päivää tai päiviä, josta tai joista alkaen unionin kansalaisten on täytettävä asuinjäsenvaltion oikeuden mukaiset äänioikeuden ja vaalikelpoisuuden edellytykset kyseisessä jäsenvaltiossa;

g) ’virallisella vakuutuksella’ asianomaisen tekemää ilmoitusta, jossa olevista virheellisyyksistä voidaan rangaista voimassa olevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

2. Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle, jos kansallisen lain muuttamisen seurauksena liitteessä I mainittu paikallishallinnon perusyksikkö korvataan toisella, jolla on tämän artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu toimivalta, tai jos tällaisen muutoksen seurauksena paikallishallinnon perusyksikkö lakkautetaan tai uusi luodaan.

Siirretään komissiolle valta antaa 16 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, jotka koskevat liitteen I muuttamista tämän kohdan ensimmäisen alakohdan perusteella vastaanotettujen ilmoitusten mukaisesti.

3 artikla

Äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevat edellytykset

Jokaisella henkilöllä, joka määräpäivänä

a) on SEUT 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu unionin kansalainen; ja

b) ei ole asuinjäsenvaltionsa kansalainen mutta täyttää äänioikeuden ja vaalikelpoisuuden osalta samat edellytykset kuin kyseisen jäsenvaltion lainsäädännössä on säädetty sen omille kansalaisille;

on äänioikeus ja vaalikelpoisuus asuinjäsenvaltionsa kunnallisvaaleissa tämän direktiivin mukaisesti.

4 artikla

Oleskeluaikaa koskevat vaatimukset

1. Jos asuinjäsenvaltion kansalaisten on, jotta he voisivat äänestää tai asettua ehdokkaiksi, oltava asunut kyseisen valtion alueella tietyn vähimmäisajan, tätä edellytystä pidetään täytettynä 3 artiklassa tarkoitettujen äänioikeutettujen ja vaalikelpoisten henkilöiden osalta, kun he ovat asuneet vastaavan ajan muissa jäsenvaltioissa.

2. Jos asuinjäsenvaltion lainsäädännön mukaan sen omat kansalaiset voivat äänestää tai olla ehdokkaina ainoastaan siinä paikallishallinnon perusyksikössä, jossa heidän pääasiallinen asuinpaikkansa sijaitsee, tätä edellytetään myös 3 artiklassa tarkoitetuilta äänioikeutetuilta tai vaalikelpoisilta henkilöiltä.

3. Edellä oleva 1 kohta ei vaikuta

a) jäsenvaltioissa voimassa oleviin säännöksiin, joiden mukaan oikeus käyttää äänioikeutta ja asettua ehdokkaaksi tietyssä paikallishallinnon perusyksikössä edellyttää vähimmäisasumisaikaa kyseisen perusyksikön alueella.

b) tämän direktiivin hyväksymispäivänä voimassa oleviin kansallisiin säännöksiin, joiden mukaan tällainen oikeus käyttää äänioikeutta ja asettua ehdolle edellyttää vähimmäisasumisaikaa sillä jäsenvaltion hallintoalueella, johon paikallishallinnon perusyksikkö kuuluu.

5 artikla

Puuttuva kelpoisuus

1. Asuinjäsenvaltio voi säätää, että muun unionin jäsenvaltion kansalainen, joka kotijäsenvaltiossaan on häntä koskevalla siviilioikeudellisella tai rikosoikeudellisella päätöksellä tai tuomiolla menettänyt kunnallisen vaalikelpoisuuden, ei ole sen alueella toimitettavissa kunnallisvaaleissa vaalikelpoinen.

2. Asuinjäsenvaltio voi evätä sellaisen muun unionin jäsenvaltion kansalaisen ehdokkuuden kunnallisvaaleissa, joka ei voi esittää 9 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua vakuutusta tai 9 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua todistusta.

3. Jäsenvaltiot voivat säätää, että ainoastaan niiden omia kansalaisia voidaan valita paikallishallinnon perusyksikön toimeenpanevan elimen puheenjohtajaksi, varapuheenjohtajaksi tai jäseneksi, jos nämä henkilöt valitaan hoitamaan kyseisiä tehtäviä koko toimikautensa ajaksi.

Jäsenvaltiot voivat lisäksi säätää, että paikallishallinnon perusyksikön toimeenpanevan elimen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan tai jäsenen tehtävien tilapäinen tai väliaikainen hoitaminen voidaan varata ainoastaan valtion omille kansalaisille.

Säännösten, jotka jäsenvaltiot voivat antaa taatakseen, että ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tehtävien ja toisessa alakohdassa tarkoitettujen tilapäisten tai väliaikaisten tehtävien hoitaminen varataan ainoastaan niiden omille kansalaisille, on oltava SEUT-sopimuksen ja yleisten oikeusperiaatteiden mukaisia ja niiden on oltava tarkoituksenmukaisia, tarpeellisia ja oikeassa suhteessa tavoitteisiin nähden.

4. Jäsenvaltiot voivat lisäksi säätää, että edustajiston jäseneksi valitut muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaiset eivät voi osallistua kansanedustuslaitoksen valitsijoiden nimeämiseen tai sen jäsenten valitsemiseen.

6 artikla

Yhteensopimattomuus

1. Edellä 3 artiklassa tarkoitettuihin vaalikelpoisiin henkilöihin sovelletaan samoja tehtävien yhteensopimattomuutta koskevia säännöksiä kuin asuinjäsenvaltion lainsäädännön mukaan sovelletaan kyseisen jäsenvaltion omiin kansalaisiin.

2. Jäsenvaltiot voivat säätää, että vaaleilla täytettävä kunnallinen luottamustoimi asuinjäsenvaltiossa on yhteensopimaton myös muissa jäsenvaltioissa hoidettavana olevien sellaisten tehtävien kanssa, jotka tulkittaisiin yhteensopimattomiksi asuinjäsenvaltiossa.

II LUKU

Äänioikeuden ja ehdolle asettumista koskevan oikeuden käyttäminen

7 artikla

Vapaus valita äänestääkö asuinjäsenvaltiossa

1. Edellä 3 artiklassa tarkoitetut äänioikeutetut henkilöt, jäljempänä ’3 artiklassa tarkoitetut äänioikeutetut henkilöt’, voivat käyttää äänioikeuttaan kunnallisvaaleissa asuinjäsenvaltiossa, jos he ovat ilmaisseet halukkuutensa siihen.

2. Jos äänestäminen on asuinjäsenvaltiossa pakollista, myös sellaiset 3 artiklassa tarkoitetut äänioikeutetut henkilöt, jotka on merkitty vaaliluetteloon, ovat velvollisia äänestämään.

3. Jäsenvaltioissa, joissa äänestäminen ei ole pakollista, voidaan säätää 3 artiklassa tarkoitettujen äänioikeutettujen henkilöiden merkitsemisestä vaaliluetteloon viran puolesta.

8 artikla

Vaaliluetteloon merkitseminen ja siitä poistaminen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta 3 artiklassa tarkoitetut äänioikeutetut henkilöt voidaan merkitä vaaliluetteloon riittävän ajoissa ennen äänestystä.

2. Saadakseen nimensä merkityksi vaaliluetteloon 3 artiklassa tarkoitettujen äänioikeutettujen henkilöiden on esitettävä samat asiakirjat kuin äänioikeutettujen henkilöiden, jotka ovat kyseisen valtion kansalaisia.

Asuinjäsenvaltio voi lisäksi vaatia, että 3 artiklassa tarkoitettujen äänioikeutettujen henkilöiden on esitettävä voimassa oleva henkilöllisyystodistus sekä virallinen vakuutus, josta käy ilmi heidän nimensä, kansalaisuutensa, syntymäaikansa ja -paikkansa sekä osoitteensa asuinjäsenvaltion vaalialueella. Jäsenvaltiot voivat myös vaatia, että virallinen vakuutus sisältää muita yhteystietoja, kuten puhelinnumeron tai sähköpostiosoitteen.

3. Edellä 3 artiklassa tarkoitetut vaaliluetteloon merkityt äänioikeutetut henkilöt pysyvät siihen merkittynä samoin edellytyksin kuin äänioikeutetut henkilöt, jotka ovat kyseisen valtion kansalaisia, kunnes heidät poistetaan luettelosta sen vuoksi, että he eivät enää täytä äänioikeuden käyttämiseen vaadittuja edellytyksiä. Jos käytössä on säännöksiä, joilla kansalaisille ilmoitetaan tällaisesta vaaliluettelosta poistamisesta, näitä säännöksiä on sovellettava samalla tavoin 3 artiklassa tarkoitettuihin äänioikeutettuihin henkilöihin.

Äänioikeutetut henkilöt, jotka on omasta pyynnöstä merkitty vaaliluetteloon, voidaan myös poistaa luettelosta heidän omasta pyynnöstään.

Äänioikeutetun henkilön muuttaessa asuinpaikkansa toiseen saman jäsenvaltion paikallishallinnon perusyksikköön hänet merkitään tämän perusyksikön vaaliluetteloon samoin edellytyksin kuin äänioikeutettu henkilö, jolla on kyseisen valtion kansalaisuus.

4. Se, että 3 artiklassa tarkoitettu äänioikeutettu henkilö on merkitty asuinjäsenvaltionsa vaaliluetteloon, ei saa johtaa siihen, että hänet poistetaan kotijäsenvaltionsa vaaliluettelosta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sellaisten jäsenvaltion sääntöjen soveltamista, joilla äänioikeus ja vaalikelpoisuus on myönnetty omille jäsenvaltion alueen ulkopuolella asuville kansalaisille.

9 artikla

Ehdokkaaksi rekisteröityminen

1. Ehdokkaaksi asettumistaan koskevan hakemuksen jättämisen yhteydessä 3 artiklassa tarkoitettujen vaalikelpoisten henkilöiden on esitettävä samat asiakirjat kuin ehdokkaiden, jotka ovat kyseisen valtion kansalaisia. Asuinjäsenvaltio voi vaatia, että kyseiset henkilöt esittävät voimassa olevan henkilötodistuksen ja virallisen vakuutuksen, josta käy ilmi heidän nimensä, kansalaisuutensa, syntymäaikansa ja -paikkansa sekä osoitteensa asuinjäsenvaltion vaalialueella.

2. Asuinjäsenvaltio voi lisäksi vaatia, että 3 artiklassa tarkoitetun vaalikelpoisen henkilön on

a) selvästi ilmoitettava 1 kohdassa tarkoitetussa virallisessa vakuutuksessa, että hän ei ole kotijäsenvaltiossaan menettänyt vaalikelpoisuuttaan;

b) esitettävä, jos on syytä epäillä a alakohdassa tarkoitettua virallista vakuutusta , ennen äänestystä tai sen jälkeen, kotijäsenvaltion toimivaltaisten hallintoviranomaisten antama todistus siitä, että hän ei ole menettänyt vaalikelpoisuuttaan kyseisessä valtiossa tai että viranomaisilla ei ole tietoa tämän oikeuden menettämisestä;

c) selvästi ilmoitettava 1 kohdassa tarkoitetussa virallisessa vakuutuksessa muita yhteystietoja, kuten puhelinnumero tai sähköpostiosoite;

d) selvästi ilmoitettava 1 kohdassa tarkoitetussa virallisessa vakuutuksessaan, että hän ei hoida 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja yhteensopimattomia tehtäviä;

e) ilmoitettava viimeinen osoitteensa kotijäsenvaltiossaan, mikäli sellainen on ollut.

10 artikla

Erityiset äänestystavat

Jäsenvaltioiden, jotka tarjoavat kunnallisvaaleissa kansalaisilleen mahdollisuuden äänestää ennakkoon, äänestää postitse tai äänestää sähköisesti tai internetin välityksellä, on varmistettava, että tällaiset äänestystavat ovat 3 artiklassa tarkoitettujen äänioikeutettujen käytettävissä.

11 artikla

Rekisteröintipäätös ja oikeussuojakeinot

1. Asuinjäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava asianomaisille henkilöille hyvissä ajoin ja selkeällä ja yksinkertaisella kielellä, mihin ratkaisuun kyseisen henkilön vaaliluetteloon merkitsemistä tai ehdokkaaksi asettumista koskevan hakemuksen osalta on päädytty. Ehdokkaaksi asettumista koskevan hakemuksen osalta ilmoitus voidaan toimittaa myös valtuutetulle edustajalle.

2. Jos muun unionin jäsenvaltion kansalaista ei ole merkitty vaaliluetteloon tai jos tällaisen kansalaisen vaaliluetteloon merkitsemistä koskevaa hakemusta ei ole hyväksytty taikka jos tällaisen kansalaisen ehdokkaaksi asettumista koskeva hakemus on hylätty, asianomaisella henkilöllä on oltava samanlaiset mahdollisuudet hakea muutosta kuin niillä äänioikeutetuilla ja vaalikelpoisilla henkilöillä, jotka ovat asuinjäsenvaltion kansalaisia, on asuinjäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti.

3. Jos vaaliluettelossa tai luettelossa kunnallisvaaleissa ehdolle asettuneista on virheitä, asianomaisella henkilöllä on oltava samanlaiset mahdollisuudet hakea muutosta kuin niillä äänioikeutetuilla ja vaalikelpoisilla henkilöillä, jotka ovat asuinjäsenvaltion kansalaisia, on asuinjäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti.

12 artikla

Tiedottaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksi tai useampi viranomainen vastaa tarvittavien toimenpiteiden toteuttamisesta sen varmistamiseksi, että muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaisille tiedotetaan ajoissa edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat äänestäjäksi tai ehdokkaaksi rekisteröitymistä kunnallisvaaleissa.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdan nojalla toimivaltaiset viranomaiset antavat hyvissä ajoin 3 artiklassa tarkoitettujen rekisteröityjen unionin äänioikeutettujen ja 3 artiklassa tarkoitettujen vaalikelpoisten rekisteröityjen unionin kansalaisten saataville seuraavat tiedot:

a) pyynnöstä heidän rekisteröintinsä tila;

b) vaalien päivämäärä sekä äänestystapa ja -paikka;

c) keinot hankkia lisätietoja vaalien järjestämisestä, ehdokasluettelo mukaan luettuna.

3. Tiedot edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat äänestäjäksi tai ehdokkaaksi rekisteröitymistä kunnallisvaaleissa, sekä 2 kohdassa tarkoitetut tiedot on asetettava saataville Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1724 ([8]) 9 artiklan 1 kohdassa esitettyjen laatua koskevien vaatimusten mukaisesti asuinjäsenvaltion yhdellä tai useammalla virallisella kielellä.

Myös yleiset tiedot vaalien järjestämisestä, mukaan lukien edellytykset äänestäjäksi tai ehdokkaaksi rekisteröitymisestä, vaalipäivästä sekä siitä, miten ja missä voi äänestää, on asetettava saataville vähintään yhdellä muulla asetuksen (EU) 2018/1724 12 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla unionin virallisella kielellä tai sellaisella unionin virallisella kielellä, jota useat asuinjäsenvaltion alueella asuvat unionin kansalaiset ymmärtävät. Jäsenvaltiot voivat pyytää komissiota auttamaan tällaisten käännösten laatimisessa asetuksen (EU) 2018/1724 12 artiklan mukaisesti. Tällaiset käännökset ovat puhtaasti tiedotusluonteisia, eikä niillä ole oikeudellista vaikutusta.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava asianmukaisin viestintävälinein, -tavoin ja -muodoin, että tiedot edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat äänestäjäksi tai ehdokkaaksi rekisteröitymistä kunnallisvaaleissa, sekä 2 kohdassa tarkoitetut tiedot ovat erityisesti vammaisten henkilöiden saatavilla.

III LUKU

Poikkeus- ja siirtymäsäännökset

13 artikla

Poikkeukset

1. Jos jossakin jäsenvaltiossa niiden unionin äänestysikäisten kansalaisten osuus, jotka asuvat kyseisessä jäsenvaltiossa mutta eivät ole sen kansalaisia, on enemmän kuin 20 prosenttia kaikista äänestysikäisistä unionin kansalaisista ja muiden unionin jäsenvaltioiden kyseisessä jäsenvaltiossa asuvista kansalaisista yhteensä, kyseinen jäsenvaltio voi tästä direktiivistä poiketen

a) rajata äänioikeuden niille 3 artiklassa tarkoitetuille äänioikeutetuille henkilöille, jotka ovat asuneet kyseisessä jäsenvaltiossa määrätyn vähimmäisajan, joka voi olla enintään kunnallisen edustajiston toimikauden pituinen,

b) rajata vaalikelpoisuuden niille 3 artiklassa tarkoitetuille vaalikelpoisille henkilöille, jotka ovat asuneet kyseisessä jäsenvaltiossa määrätyn vähimmäisajan, joka voi olla enintään kunnallisen edustajiston kahden toimikauden pituinen, ja

([8]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1724, annettu 2 päivänä lokakuuta 2018, tietoja, menettelyjä sekä neuvonta- ja ongelmanratkaisupalveluja saataville tarjoavan yhteisen digitaalisen palveluväylän perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj).

c) toteuttaa aiheelliset toimenpiteet ehdokaslistojen laatimiseksi erityisesti muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaisten kotouttamisen helpottamiseksi.

2. Belgian kuningaskunta voi tästä direktiivistä poiketen soveltaa 1 kohdan a alakohdan säännöksiä rajoitettuun määrään kuntia, joiden luettelo sen on toimitettava tiedoksi vähintään vuotta ennen niitä kunnallisia vaaleja, joissa poikkeusta aiotaan käyttää hyväksi.

3. Jos jonkin jäsenvaltion laissa säädetään, että kyseisessä jäsenvaltiossa asuvilla jonkin toisen jäsenvaltion kansalaisilla on äänioikeus ensiksi mainitun jäsenvaltion kansanedustuslaitoksen vaaleissa ja että heidät voidaan tätä tarkoitusta varten merkitä kyseisen jäsenvaltion vaaliluetteloihin täsmälleen samoin edellytyksin kuin äänioikeutetut henkilöt, joilla on ensiksi mainitun jäsenvaltion kansalaisuus, kyseinen jäsenvaltio voi tästä direktiivistä poiketen olla soveltamatta 6–11 artiklaa tällaisiin kansalaisiin.

4. Komissio esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle joka kuudes vuosi 24 päivän kesäkuuta 2026 jälkeen ja sen jälkeen joka kuudes vuosi kertomuksen, jossa se tarkistaa, onko poikkeuksen myöntäminen asianomaisille jäsenvaltioille SEUT 22 artiklan 1 kohdan nojalla edelleen perusteltua, ja ehdottaa tarvittaessa asianmukaisten mukautusten toteuttamista. Jäsenvaltioiden, jotka vetoavat 1 ja 2 kohdan mukaisesti poikkeuksiin, on toimitettava komissiolle kaikki tarpeelliset taustatiedot.

IV LUKU

Loppusäännökset

14 artikla

Raportointi

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kuuden vuoden kuluttua 24 päivästä kesäkuuta 2026 ja sen jälkeen joka kuudes vuosi kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta, erityisesti 5 artiklan 3 kohdan soveltamisesta. Kertomukseen on sisällyttävä tilastotietoja 3 artiklassa tarkoitettujen äänioikeutettujen henkilöiden ja ehdokkaiden osallistumisesta kunnallisvaaleihin, jos tietoja on saatavilla, sekä yhteenveto tämän osalta toteutetuista toimenpiteistä. Jäsenvaltioiden on pyrittävä parhaansa mukaan tukemaan komissiota toimittamalla saatavilla olevat tiedot.

15 artikla

Arviointi

Komissio arvioi tämän direktiivin soveltamista 10 vuoden kuluessa 24 päivästä kesäkuuta 2026 ja laatii arviointikertomuksen siitä, miten direktiivissä säädettyjen tavoitteiden saavuttamisessa on edistytty.

16 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle 24 päivästä kesäkuuta 2026 määräämättömäksi ajaksi 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.

3. Neuvosto voi milloin tahansa kumota 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun toimivallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi neuvostolle.

6. Edellä olevan 2 artiklan 2 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos neuvosto on ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittanut komissiolle, ettei se vastusta säädöstä. Neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

7. Komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille delegoitujen säädösten antamisesta, niiden vastustamisesta tai siitä, että neuvosto on peruuttanut säädösvallan siirron.

17 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava 8 artiklan 2, 3 ja 4 kohdan, 9 ja 10 artiklan, 11 artiklan 1 ja 3 kohdan, 12 ja 14 artiklan sekä liitteen I noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 25 päivänä kesäkuuta 2028. Niiden on viipymättä toimitettava kyseiset säännökset kirjallisina komissiolle.

Kyseisissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Niissä on myös mainittava, että voimassa olevissa laeissa, asetuksissa ja hallinnollisissa määräyksissä olevat viittaukset tällä direktiivillä kumottuun direktiiviin on katsottava viittauksiksi tähän direktiiviin. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset ja maininta tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

18 artikla

Kumoaminen

Kumotaan 26 päivästä kesäkuuta 2028 direktiivi 94/80/EY, sellaisena kuin se on muutettuna liitteessä II olevassa A osassa mainituilla säädöksillä, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta jäsenvaltioiden velvollisuuteen noudattaa määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava liitteessä II olevassa B osassa mainitut direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä III olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

19 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sen 1–7 artiklaa, 8 artiklan 1 kohtaa, 11 artiklan 2 kohtaa ja 13 artiklaa sovelletaan 26 päivästä kesäkuuta 2028.

20 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 26 päivänä toukokuuta 2026.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. RAOUNA

LIITE I

Tämän direktiivin 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ’paikallishallinnon perusyksiköllä’ tarkoitetaan seuraavia:

— Belgiassa: commune/gemeente/Gemeinde, conseil de district/districtsraad/Distriktrat,

— Bulgariassa: община/кметство/Общината е основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление,

— Tšekissä: obec, městský obvod nebo městská část územně členěného statutárního města, městská část hlavního města Prahy,

— Tanskassa: kommune, region,

— Saksassa: kreisfreie Stadt bzw. Stadtkreis; Kreis; Gemeinde, Bezirk in der Freien und Hansestadt Hamburg und im Land Berlin; Stadtgemeinde Bremen in der Freien Hansestadt Bremen, Stadt-, Gemeinde-, oder Ortsbezirke bzw. Ortschaften,

— Virossa: vald, linn,

— Irlannissa: counties, cities, and cities and counties,

— Kreikassa: δήμος, δημοτική κοινότητα,

— Espanjassa: municipio, entidad de ámbito territorial inferior al municipal,

— Ranskassa: commune, arrondissement dans les villes déterminées par la législation interne, section de commune,

— Kroatiassa: općina, grad, županija,

— Italiassa: comune, circoscrizione,

— Kyproksessa: δήμος, κοινότητα,

— Latviassa: novads, valstspilsēta,

— Liettuassa: Savivaldybė,

— Luxemburgissa: commune,

— Unkarissa: települési önkormányzat, területi önkormányzat, fővárosi önkormányzat,

— Maltassa: Kunsill Lokali,

— Alankomaissa: gemeente,

— Itävallassa: Gemeinden, Bezirke in der Stadt Wien,

— Puolassa: gmina,

— Portugalissa: município, freguesia,

— Romaniassa: comuna, orașul, municipiul, sectorul (numai în municipiul București) și județul,

— Sloveniassa: občina,

— Slovakiassa: samospráva obce: obec, mesto, hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, mesto Košice, mestská časť hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, mestská časť mesta Košice; samospráva vyššieho územného celku: samosprávny kraj,

— Suomessa: kunta, kommun, kommun på Åland, aluevaalit,

— Ruotsissa: kommuner, regioner.

LIITE II

A OSA

Kumottu direktiivi ja luettelo sen muutoksista

(17 artiklassa tarkoitettu/tarkoitetut)

Neuvoston direktiivi 94/80/EC (EYVL L 368, 31.12.1994, s. 38)	
Neuvoston direktiivi 2006/106/EC (EYVL L 363, 20.12.2006, s. 409)	
Neuvoston direktiivi 2013/19/EU (EUVL L 158, 10.6.2013, s. 231)	

B OSA

Määräajat saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä

(17 artiklassa tarkoitetut)

Direktiivi	Määräpäivä saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä
Neuvoston direktiivi 94/80/EY	1. tammikuuta 1996
Neuvoston direktiivi 2006/106/EY	1. tammikuuta 2007
Neuvoston direktiivi 2013/19/EU	1. heinäkuuta 2013

LIITE III

Vastaavuustaulukko

Direktiivi 94/80/EY	Tämä direktiivi
1 artikla	1 artikla
2 artiklan 1 kohta	2 artiklan 1 kohta
2 artiklan 2 kohta	2 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta
—	2 artiklan 2 kohdan toinen alakohta
3–7 artikla	3–7 artikla
8 artiklan 1, 2 ja 3 kohta	8 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
—	8 artiklan 4 ja 5 kohta
9 artiklan 1 kohta	9 artiklan 1 kohta
9 artiklan 2 kohta	9 artiklan 2 kohta
—	9 artiklan 3 kohta
—	10 artikla
10 artiklan 1 kohta	11 artiklan 1 kohta
10 artiklan 2 kohta	11 artiklan 2 kohta
—	11 artiklan 3 kohta
11 artikla	12 artiklan 1 kohta
—	12 artiklan 2 kohta
—	12 artiklan 3 kohta
—	12 artiklan 4 kohta
12 artikla	13 artikla
13 artikla	14 artikla
—	15 artikla
—	16 artikla
14 artikla	17 artikla
—	18 artikla
15 artikla	19 artikla

Direktiivi 94/80/EY	Tämä direktiivi
16 artikla	20 artikla
Liite	Liite I
—	Liitteet II ja III